

SANTA MONTEFIORE

Senojo švyturio paslaptis

Bestselerio
„SODININKAS
IŠ PRANCŪZIJOS“
autorės knyga

Alma littera

1 skyrius

Į Šanono oro uostą Elena Troton atskrido tik su vienu lagaminu, dirbtiniais kailinukais, siaurais džinsais ir puikios odos batais, kurie, kaip netrukus paaiškės, visiškai netinkami vaikščioti po laukinę, uolėtą Konemarą. Anksčiau mergina niekad nebuvo lankiusis Airijoje ir nepažinojo motinos sesers Pegės, pas kurią susitarė apsistoti. Elena apsimetė ieškanti ramybės, vienatvės ir ketinanti rašyti knygą. Londone gimusi mergina bodėjosi kaimu, manė, kad ten purvina ir siaubingai nuobodu, tačiau tetos namai buvo vienintelė vieta, kur mama – ji tai gerai žinojo – tikrai neatvyks jos ieškoti ir kur galės gyventi neišleisdama daug pinigų. Išėjusi iš darbo nedidelėje Čelsio juvelyrinių dirbinių parduotuvėje ji negalėjo sau leisti išlaidauti. Elena vylėsi, kad teta Pegė turtinga ir gyvena dideliame name civilizuotame šalies kampelyje, netoli klestinčio miesto su parduotuvėmis ir kavinėmis. Mergina nemanė ištversianti gūdžiame užkampyje, kur galima pasikalbėti tik su avimis.

Įžengusi į atvykimo salę Elena ėmė žvalgytis po laukiančiųjų minią ieškodama tetos veido. Elenos motina buvo aukšta ir sulaukusi penkiasdešimt aštuonerių vis dar graži moteris ilgais, raudonmedžio spalva dažytais plaukais ir išsišovusiais skruostikauliais. Mergina tikėjosi, kad teta Pegė bus panaši į seserį. Elenos akys įsmigo į elegantišką moterį ilgu kupranugarių vilnos paltu, išpuoselėtais nagais. Rankose ji laikė blizgančią dizainerio kurtą rankinę. Merginą užplūdo palengvėjimas – pelkyne gyvenanti moteris neavės tokių madingų batelių ir nemūvės puikiai

pasiūtų tvido kelnių. Elena patraukė prie moters paskui tempdama lagaminą. Plačiai nusišypsojusi sušuko:

– Teta Pege!

Moteris atsigręžė ir abejingai nužvelgė Elena.

– Atsiprašau?

– Teta Pege? – vos ištarusi šiuos žodžius mergina suprato apsirikusi. – Atleiskit, – sumurmėjo ji. – Turbūt apsipažinau, – akimirką suglumo atsidūrusi nepažįstamame oro uoste ir ją be maž apleido ryžtas. Elena jau ėmė gailėtis pabėgusi į šitokias tolybes, užuot apsistojusi „Eaton Court“ viešbutėlyje prie namų.

– Elena! – kažkas šūktelėjo už nugaros.

Mergina staigiai apsisuko ir išvydo jai plačiai, džiaugsmingai besišypsančią moterį.

– Tik pažiūrėkit! Tarsi nužengusi iš žurnalo viršelio! – Elena nustebo, kad teta kalba su tokiu ryškiu airišku akcentu, nes merginos mama kalbėjo kaip karalienė. – Iškart tave pažinau, vos tik išėjai pro duris. Kaip iš akies traukta motina!

Teta Pegė panėšėjo į besišypsantį kiaušinį. Jos plaukai buvo trumpi, žili ir pasišiaušę, didelės mėlynos akys žaismingai kibirkščiavo. Įtampa atslūgo ir Elena pasilenkė pabučiuoti tetos į skruostą. Ši stipriai apkabino ir priglaudė dukterėčią. Moteris dvelkė pakalnutėmis ir šlapiu šunimi.

– Brangute, tikiuosi, sėkmingai atskridai, – dusdama tratėjo teta paleidusi ją iš glėbio. – Léktuvas nutūpė laiku, šiomis dienomis tai retai pasitaiko. Nagi, eime į automobilį. Iki Bali-malduno teks važiuoti apie porą valandų, tad jei nori į išvietę, užėik dabar. Žinoma, pakeliui galėsime stabtelėti degalinėje. Ar tu alkana? Tikriausiai léktuve prastai maitina. Aš visada įsidedu sumuštinų. Negaliu pakęsti léktuvuose siūlomo sūrio. Jo skonis kaip gumos, ar ne?

Elena leido tetai tempti per salę lagaminą. Ji iškart pastebėjo tvirtus suvarstomus batus, storos rudos medžiagos kelnes, sukištas į vilnones kojines. Vadinasi, teta Pegė gyvena kokioje nors kemsynėje, nusiminusi sumetė Elena. Sprendžiant iš jos šiurkščių, sugrubusių rankų, ji pati kapoja malkas ir dirba sode.

– Jūs visai nepanaši į mamą, – išsprūdo Elenai.

– Visų pirma, aš gerokai vyresnė, antra, mudvi visada buvome labai skirtingos, – nė kiek neįsižeidusi atsakė teta.

Dvi seserys nesimatė jau trisdešimt trejus metus, bet teta Pegė nepanėšėjo į žmogų, kuris užanty nešiojasi akmenį. O Elenos mama buvo itin tulžinga, nuolat viskuo nepatenkinta moteris.

Ponia Troton buvo iš tų, kuriems verčiau nepastoti kelio. Įpykusi Elenos motina kietai sučiaupdavo lūpas, suraukdavo nosį ir nepritariamai purkštelėdavo. Jos nemalonę galėdavai užsitraukti itin greitai, tačiau labiau už viską ji niekindavo „antrarūšius“. Tai, ponios Troton akimis, buvo *didžiausias* nusikaltimas. Elena buvo maištinga paauglė, kitaip negu jos auksaplaukės sesutės – tikri visų dorybių ir mandagumo įsikūnijimai. Jų nereikėjo auklėti, jos pačios augo tokios, kokių troško motina: klusnios, gražios ir mielos, iš tėvo paveldėjusios neryžtingo žmogaus smakrą, šviesius plaukus ir mažumėlę išsprogusias akis. Elena, priešingai, buvo laukinės ir kūrybiškos prigimties. Atsiskleisti jai neleido nuolatinis motinos spaudimas ir laisvės varžymas – tarsi panorusi gyventi savarankiškai ji iškart būtų tapusi „antrarūšė“. Juodais it derva plaukais, maištingo būdo Elena buvo nepritaipėlė šiaip jau tobulame šeimos paveiksle. Ją auklėti buvo sunku. Motina labai stengėsi iš jos nulipdyti tikrą jauną aristokratę, ir kurį laiką Elena jai pakluso. Būtų buvę lengviau pasiduoti ir liautis kovojus, tačiau moteris gali priešintis prigimčiai tik tam tikrą laiką, paskui ji pasijunta tokia nelaiminga, kad vėl grįžta į ankstesnį kelią. Elena negalėjo tiksliai pasakyti, kada suprato, kad jai visa tai įgriso, o skrydis į Airiją buvo ilgai trukusios kovos dėl laisvės padarinys.

Teta Pegė nedalyvavo net Elenos seserų vestuvėse, nors Leonora ištekėjo už grafo, o Lavinija – už baroneto. Menkesniais jaunikiais motina būtų buvusi labai nepatenkinta. Tetos Pegės vardas šeimoje niekad nebuvo minimas. Per metų metus iš pokalbių nuotrupų Elena sužinojo, kad tarp motinos ir tetos esama tam tikrų nesutarimų. Kiekvienais metais iš Balimalduno

ateinantys kalėdiniai atvirukai ir laiškai būdavo paimami paniekinamai purkštelint ir metami tiesiai į apatinį stalčių motinos darbo kambaryje. Neatsispyrusi smalsumui Elena porą kartų pervertė laiškus. Iš jų sužinojo, kad motina turi kažkokią praeities paslaptį, bet suvokė, jog geriau apie tai neklausinėti. Atvirukai visad kurstydavo mergaitės smalsumą, ir retkarčiais, kai užklupdavo motiną liūdnei žiūrincią į toli, ji svarstydavo, ar tas ilgesys nebus tik susijęs su laiškais. Galbūt laiškų kvapas, kaip nostalgiją keliantys rudenį deginamų lapų dūmai, prisiskverb-davo iš stalčiaus ir nukeldavo motiną į praeitį. Kai Elena ryžosi pabėgti, laiškuose rado reikiamų žinių, kaip tetą rasti. Ant vokų buvo priklijuoti lipdukai su siuntėjo adresu ir telefono numeriu. Susijaudinusi ir šiek tiek baimindamasi Elena nutarė atskleisti, ką jos motina šitiek metų slėpė. Ji negalvojo iškelsianti aikštėn kokius nors siaubingus dalykus. Mergina nužvelgė šiurkščias Pegės rankas ir prisiminė švelnius, baltus motinos pirštus su tobulai nulakuotais nagais. Jos motina gavo turtingą vyrą, Pegė – ne. Jų gyvenimai skyrėsi kaip dangus ir žemė. Kažin kodėl?

– Tavo skambutis mane velnioniškai nustebino, – pareiškė Pegė. – Tačiau staigmena buvo maloni. Tikrai maloni. Pasirodei kaip perkūnas iš giedro dangaus. Jau to tai išties nesitikėjau!

– Viliuosi, neapsigalvojot. Man reikėjo pabėgti iš Londono. Ten per daug triukšmo ir bruzdesio, neįmanoma susikaupti.

– Sutinku, tai ne pati geriausia aplinka pradedančiai rašytojai. Nekantrauju kuo daugiau išgirsti apie tavo kūrinį. Tu tokia protinga mergina.

Elena visada jautė aistrą viską išreikšti žodžiais. Kaskart pažvelgusi pro langą panūsdavo aprašyti, ką mato. Ji siūsdavo žurnalams savo eilėraščius ir apsakymus, bet tik neseniai nusprendė iš esmės pakeisti gyvenimą, nes suprato, kad laimę teikia vien mėgstamas darbas. Ir jeigu nepamėgins parašyti romano dabar, tai jo niekada nesiims. Motina šaipėsi iš dukros svajonės tapti „rašeiva“, tačiau Elenos troškimas išreikšti save buvo stipresnis už motinos siekį užgniaužti jos kūrybingumą. Konemara – tobuli vieta būti savimi.

– Teta Pege, atvažiuau čia ne vien rašyti. Noriu pažinti *jus*. Juk jūs esate mano šeima, – mandagiai tarė mergina.

Iš tetos greitakalbės Elena spėjo, kad moteris nepratusi suklotis draugijoje.

– Labai malonu. Tikriausiai nepasakei motinai, kad skrendi čia.

– Nepasakiau.

– Taip ir maniau. Tai kur, jos manymu, tu esi?

Elena prisiminė raštelį, paliktą koridoriuje ant stalo, prie ovalaus veidrodžio. Ten jos motina kiekvieną rytą prieš eidama pietauti su draugėmis ar į labdaros renginius šukuodavosi plaukus ir dažydavosi. Jau turėjo būti jį radusi. Be jokios abejonės, perskaičiusi ji smarkiai suprunks. Mergina svarstė, kas labiau nuvils motiną: ar tai, kad Elena išvyko nieko nepranešusi, ar tai, kad ji galiausiai pareiškė netekėsianti už Viljamo Sakvilio. Perskaičiusi *tą* eilutę, ponia Troton gal net trumpam prisės. Viljamas nebuvo nei baronetas, kaip Lavinijos vyras, nei grafas, kaip Leonoros, tačiau jo šeima buvo labai įtakinga ir valdė neaprėpiamas žemes Škotijoje. Elenos motina tvirtino, kad vaikino šeima tolimais, bet neabejotinai ryšiais susijusi su amžinatilsį Karaliene Motina.

– Pasakiau jai, kad važiuoju pagyventi pas draugę į kaimą, – pamelavo Elena.

– Na tu ir velnių priėdusi, – šūktelėjo Pegė. – Dabar turiu prisiminti, kur pastačiau automobilį.

Ilgokai pasiblaškiusi tarp tviskančių automobilių eilių Pegė žvaliai patraukė prie pačios purviniausios mašinos. Seno volvo, panašaus į tvirtą dėžę.

– Atleisk už netvarką, mat įprastai juo važiuoju tik aš ir Ponas Barsukas.

– Ponas Barsukas?

– Mano aviganis. Palikau namie. Vėliau galėsi pasidžiaugti jo draugija.

– Šaunu, – kaip galėdama žvitriau atsakė Elena.

Jos motina laikė papildoną, vardu Vaflis. Šuniukas labiau priminė žaislą, o ne gyvūną, tačiau nervingas jo kiauksėjimas buvo

labai jau tikroviškas ir erzinantis. Leonora ir Lavinija „Harrods“ prekybos centre įsigijo mažus šuniukus, kuriuos galėjai nešiotis krepšelyje. Seserys tai padarė ne todėl, kad būtų mėgusios šunis, bet dėl to, kad jie buvo madingas aksesuaras, kaip „Smythson“ užrašinės ar „Asprey“ odiniai raktų pakabučiai. Elena neabejojo, kad, jei tik būtų galėjusios, Leonora ir Lavinija būtų nusipirkusios „Harrods“ ir vaikus.

Įlipusi į automobilį Pegė nušlavė laikraščius nuo keleivio sėdynės. Elena pastebėjo, kad odinė sėdynė aplipusi šuns plaukais.

– Kur jūs gyvenate? – paklausė ji. Merginos svajonės apie klestintį miestą su prašmatniomis parduotuvėmis ir restoranais ėmė sklaidytis, jas išstūmė mintys apie nykius purvynus.

– Visai šalia Balimalduno, jaukaus miestelio prie jūros. Ten tikrai ramiai galėsi rašyti knygą.

– Tai gyvenate *atokiame* kaime?

– Taip, labai atokiame. Laikau daugybę gyvulių. Tikiuosi, tu mėgsti gyvūnus. Juk atkreipei dėmesį į mano kaimišką aprangą. Čia, vakarinėje pakrantėje, būna labai šalta ir drėgna. Brangute, ar atsivežei kitus batus?

– Ne, tik šiuos.

– Jie labai elegantiški, Elena, bet čia suavėtum juos per dieną. Laimė, turiu atliekamą porą, galėsiu tau paskolinti.

Dirstelėjusi į sunkius Pegės batus Elena mandagiai atsiskakė:

– Ačiū, nereikia. Tikriausiai tiek daug nevaikščiosiu.

Pegė susiraukė, tada iš visos širdies nusikvatojo:

– Tai juokingiausias pareiškimas, kokį esu girdėjusi šią savaitę.

Elena jau ėmė svarstyti, ar Dubline nėra dar kokių nors užmirštų mamos giminaičių.

– Kaip laikosi Madė? – paklausė Pegė važiuodama keliu.

Tetos balsas buvo tvirtas, bet Elena pastebėjo, kad moteris stipriau suspaudė vairą ir įsmeigė akis į tolį.

– Madė?

– Tavo brangioji motina.

Mergina dar nebuvo girdėjusi vadinant motiną tokiu vardu.

– Draugams ji Madelina, o visiems kitiems – ponia Troton...
– Neabejoju, kad taip ir yra. Ji visada buvo gerokai pasikėlusī.
Tikriausiai ir kalba kaip hercogienė?

Elena per daug nekantravo ir neįstengė nuslėpti smalsumo:

– Kodėl tiek metų nebendraujate?

Pegė kietai sučiaupė lūpas.

– Verčiau paklausk savo motinos, – trumpai atsakė.

Mergina suprato, kad reikia elgtis apdairiau.

– Atsiprašau, jums tikriausiai skaudu apie tai kalbėti.

– Tai jau praeitis, – gūžtelėjo pečiais Pegė. – Daug vandens nutekėjo.

Elena prisiminė atvirukus ir laiškus, kuriuos motina atsainiai numesdavo į apatinį stalčių, ir jai tetos pagailo. Tikriausiai ji labai vieniša.

– Jums turbūt liūdna, kad negalite pamatyti savo giminaičių.

Pegė suraukė kaktą.

– *Man* liūdna, kad negaliu matyti *savo giminaičių*? Viešpatėliau, vaikelī, ką ta moteris tau prišnekėjo? Tai *jai* turėtų būti liūdna be savo giminaičių, bet vargu ar ji ima tai į galvą. Mes negauname iš jos jokių žinių daugiau kaip trisdešimt metų.

Elena apstulbo. Ji laikė Pegę senmerge.

– Ak, aš maniau... – mergina sudvejojo nenorėdama įžeisti tetos. – Pege, ar jūs turite vaikų?

Moteris nutilo, jos veidas apniuko, tarsi ant saulės būtų užslinkę debesis.

– Turiu tris sūnus, visi įkopę į trečią dešimtį, dirba. Jie geri berniukai, aš labai jais didžiuojuosi, – tetos balsas buvo švelnus. – Mudvi su Made turime keturis brolius. Veikiausiai tu šito nežinojai?

Elena visai suglumo.

– Tikrai? Keturis? Kur jie gyvena?

– Čia, Konemaroje. Mes esame didelė, darni šeima. Tu turi daugybę pusbrolių ir pusseserių.

– Mat kaip? Nė neįsivaizdavau. Mama užsimindavo tik apie jus ir tik tada, kai manydavo, kad aš negirdžiu! Jūs kiekvienais metais atsiųsdavote kalėdinį atviruką.

– Tikriausiai keliaudavo tiesiai į šiukšlinę! – su nuoskauda tarė Pegė.

– Į apatinį stalčių.

– Na, kadaise mudvi su Made buvome labai artimos. Dvi merginos šeimoje, kur vyravo vaikinai, todėl laikėmės išvien. Tai ji nusprendė palikti Airiją ir nutraukti ryšius su savo giminaičiais, o ne priešingai. Taip ji sudaužė širdį mūsų motinai. Manau, turi šitai žinoti. Broliai niekad jai už tai neatleido.

– Nesu mačiusi savo močiutės.

– Deja, ir nebepamatysi.

– Ji mirusi?

– Taip, prieš dešimt metų. Prieš mirtį jos su Made taip ir nesusitaikė, – Pegė papurtė galvą ir sučiaupė lūpas.

– O kaip mano senelis? Ar jį dar turiu? – paklausė Elena.

– Jis žuvo per automobilio avariją, kai mes visi buvome dar labai maži. Mamai teko vienai tvarkyti ūkį ir mus auginti. Madė nemėgo teptis rankų, o aš visada mylėjau gyvulius. Mamai mirus ūkis atiteko vyriausiajam broliui Desmondui. Aš irgi įsigijau nedidelį ūkelį. Moku dirbti tik žemės ūkio darbus. Neprieštarausi, jei užsirūkysiu? – teta staiga pritilo, tarsi būtų labai pavargusi, tarsi džiaugsmas Elenai atvykus būtų išsiurbęs iš jos visą energiją.

– Jūs rūkote? – mergina staiga pralinksėjo.

– Deja, taip. Mėginau mesti, bet paskui nutariau, kad esu per sena keistis.

– Žodis „rūkymas“ mūsų namuose prilygsta keiksmazodžiui. Turiu slapstytis, dūmą užtraukiu tik išlindusi pro miegamojo langą.

– Šiais laikais tas žodis visur prilygsta keiksmazodžiui. Dėl daugybės draudimų pasaulis tapo tik nuobodesnis. Geriausios kompanijos dabar renkasi gatvėje.

– Taip, visiškai su jumis sutinku. Stovėdama gatvėje šąlu, pučiu dūmą, bet užtat esu su šaunia draugija. Antra vertus, nesu kvaila, žinau, kad būtų gerai mesti. Tiesiog tam reikia svarios priežasties.

– Pasiknisk mano rankinėje, rasi pakelį „Rothmans“. Būk gerutė, prisidek pati ir pridek man.

– Tik jau nesakyk, kad sulaukusi tokio amžiaus vis dar gyveni gimtuosiuose namuose!

– Man trisdešimt treji.

– Gerokai per sena gyventi su tėvais.

– Na, aš ne visą laiką gyvenau su jais. Studijavau Edinburgo universitete, grįžusi į Londoną dalijausi būstu su Lavinija, kol ištekėjo. Motina įkalbino mane persikelti atgal, nes turėjau sunkumų dėl pinigų. Rodėsi kvaila atmesti tokį naudingą siūlymą, ypač todėl, kad namas labai didelis, o gyventojų mažai. Metų metus motina stengėsi mane ištekinti, – pagalvojusi apie Viljamą Elena krūptelėjo. Ji nusiuntė jam žinutę, bet nė nedirstelėjo į mobilųjį, ar jis atsakė. – Motina laikosi senų pažiūrų, todėl taip uoliai ieškojo man jaunikio.

– Na, kai princas Viljamas vedė, Madė turbūt labai nusivylė. Bet dar liko Haris.

Elena nusikvatojo.

– Jūs teisi, teta Pege! – rausdamasi po medžiaginę tetos rankinę Elena pasakojo jai apie puikias seserų vedybas. – Jeigu nesugebi susirasti gero jaunikio, motinos akyse esi nevykėlė. Lavinija ir Leonora dabar yra labai „vykusios“.

– Dieve mano, Madė turbūt vos nepakvaišo iš laimės!

– Bet dėl manęs ji tikrai nedžiūgauja. Esu vyriausia, vadinas, turėjau ištekėti pirmoji. Bėda ta, kad aš nesu tikra, ar noriu tekėti už tokio vyro, kurį man perša mama.

– Brangute, klausyk širdies ir būsi laiminga. Dideli dvarai ir skambūs titulai, palyginti su tikra meile, nieko neverti. Tiesą sakant, manau, kad dėl jų galima turėti krūvas rūpesčių. Jie užkrauna aibes sunkių pareigų ir atsakomybę. Gyventi paprasčiau – kur kas geriau.

Elena pridegė cigaretę ir padavė Pegei, tada užsirūkė pati. Pradarė langą ir dūmai ėmė vinguriuoti lauk į drėgną vasario orą.

– Tai turite ir vyrą? – paklausė giliai užsitraukdama ir jausdama, kaip atsipalaiduoja įsitempę pečiai.

– Kadai kadės turėjau, bet paskui pasukome skirtingais keliais.

– Užjaučiu.

– Nereikia. Mane globoja jauniausias sūnus ir broliai.

– Niekada nenuspėsi, kiek ilgai truks santuoka. Mama su tėčiu atrodo laimingi, bet kas žino, kaip yra iš tiesų.

– Taip, niekada nežinai, ką gyvenimas tau pamėtės ir kaip tada pasielsi. Vieni dalykai suartina, kiti – išskiria.

– Ar susitinkate su buvusiuoju?

– Ne, jis emigravo į Ameriką. Žinoma, berniukai nuskrenda jo aplankyti. Jis vedė kur kas jaunesnę moterį ir turi mažą... – teta nutilo ir giliai įtraukė dūmo, – mergytę, – tarė švelniai, bet jos balsas lūžinėjo, tarsi tie žodžiai būtų skaudinę. – Na, dabar ji jau ne tokia maža. Tad jam nėra ko grįžti atgal.

Elena pajuto, kad nuotaika automobilyje pasikeitė. Saloną užpildė slogus sielvartas, tarsi pro pravirą langą vidun būtų įsiskverbusi drėgmė. Elenai pagailo tetos – moteriai tikrai buvo skaudu, kad buvęs vyras vėl vedė ir sukūrė šeimą.

– Papasakokit apie savo sūnus, – norėdama pakeisti temą linksmai paprašė ji.

Pegė nusišypsojo ir niūruma išsisklaidė.

– Na, jie geri berniukai, – pradėjo pasakoti moteris. – Dermotas, Deklanas ir Ronanas. Dermotas ir Deklanas sukūrę šeimą ir turi vaikų. Retkarčiais jie mane aplanko. Ronanas vis dar gyvena Balimaldune ir, rodos, dar negreitai pakels sparnus.

Važiuodama gilyn į Konemarą Elena klausėsi tetos pasakojimo apie vaikus. Ji matė, kaip keičiasi kraštovaizdis – jo grožis pribloškė merginą. Ji atsidūrė laukiniame, neaprėpiamame krašte su uolėtais kalnais ir šlapiais slėniais. Per viržynus tekėjo upeliai, ant kalvų šlaitų stūksojo apirę akmeniniai būstai, palikti nuo jūros pučiančio vėjo ir rūko malonei. Laukinės platumos dvelkė melancholija, tarsi nesutramdomos gamtos nugalėti žmonės būtų iš nevilties iškėlę rankas, palikę namus ir iškeliaę ieško-

ti saugesnės prieglaudos kaimuose ir miesteliuose. Čia nebuvo elektros stulpų, tik vienas kitas mobiliojo ryšio bokštas, siauras, bet ilgas tiesus kelias vedė per pelkes ir aukšta žolė apaugusius laukus, pro atšiaurius kalnus, kurių viršūnes slėpė debesys. Anksčiau Elena nebuvo mačiusi nieko panašaus. Mergina gėrėdamasi ir baimindamasi žiūrėjo, kaip civilizuotą miesto gyvenimą, prie kurio buvo pripratusi, keičia laukinis kraštas, kur tvyro spengianti tylą.

Galiausiai jos nusileido į slėnį, kur buvo įsikūręs Balimalduono miestelis. Elena įžiūrėjo tolumoje banguojantį vandenyną, platų ir nesutramdomą kaip Konemaros žemės. Teta Pegė važiavo per miestelį tik dėl dukterėčios, kad ši pasigėrėtų nuostabių kraštovaizdžiu.

– Miestelyje nėra įžymių vietų, kurias vertėtų apžiūrėti, – pasakojo teta joms leidžiantis gatve, pristatyta pastelinėmis spalvomis nudažytų namų, tvarkinga eile išsirikiavusių už akmeninių tvorų ir gyvatvorių. Pagrindinis miestelio akcentas buvo didelė gotikinė bažnyčia, iškilmingai stūksanti ant šlaito, apsupta aukštų platanų ir uolų. – Aš nelankau bažnyčios, – tarė Pegė. – Tėvas Maiklas laiko mane bedieve. Tačiau jis klysta. Nuolat jaučiu Dievą šalia, bet tas kunigas mane velnioniškai erzina, visada erzino. Tiesiog taip jau yra. Taigi ir tu gali neiti į bažnyčią, jei nenori. Man tai nėra motais.

– Ar gali patikėti, kad mama Londone kiekvieną rytą eina į mišias, – pasakė Elena.

– Ak, tikiu. Bet nemanau, kad jai rūpi Dievas, – abi moterys nusikvatojo.

– Na štai, smuklė, reikalai jau gerėja, – pareiškė Elena, kai Pegė sulėtino greitį prie „Aukso puodo“. – Ar ši užėiga gera?

– Pilna vietinių ir šeimynykščių. Aš mėgstu ramų gyvenimą. Tačiau jei norėsi, berniukai tave nusives.

– Jūsų sūnūs?

– Ne, turiu galvoje savo brolių Džonį ir jo vyriausiąjį sūnų Džo. Džonis dirba pilies prižiūrėtoju, o Džo jam padeda. Vakaraus juodu dažnai sėdi prie baro. Galėsi eiti su jais. Džo supažindins

tave su visais reikalingais žmonėmis. Kaip jau sakiau, turi daugybę pusbrolių. Ne visi jie gyvena čia, Balimaldune, bet pakanka ir tų, kurie yra. Smuklėje pasilinksmini. Gal aptiksi kokių žmonių, kurie taps tavo romano personažais, – teta sukikeno, tarsi kelis jau būtų numaçiusi.

Jos privažiavo prielauką. Žvejų valtys buvo prirakintos čia pat ar kiek toliau prie plūdurių. Ant akmenų džiūvo daugybė tinklų omarams gaudyti, keletas šiurkščios išvaizdos žvejų, vilkinčių storo džersio drabužiais, su kepurėmis, sėdėjo ir plepėjo tvarkydami žūklės įrangą. Drebėdamas nuo šalčio ant grindinio gulėjo neaiškios veislės liesas šuo. Elena pagalvojo, kad vyrai netrukus patrauks į „Aukso puodą“ išmaukti alaus, o šuo galės pasišildyti prie židinio. Balimaldunas buvo jaukus miestukas, be tokių parduotuvių, kurios sudomintų Eleną. Tai gerai, dingtelėjo merginai. Ji neturėjo didelių santaupų ir negalėjo prašyti tėvų pagalbos, kai paliko jiems tokį raštelį. Šiuo atžvilgiu tiltai į namus buvo sudeginti. Elena svarstė, kada ims dusti šioje nykumoje ir grįš į Londoną trokšdama jaudulio kaip žuvis vandens, atgailaudama ir paklusni. Balimaldune buvo gražu, bet tikrai nuobodu.

Teta Pegė pervaziavo visą miestelį. Po kokios mylios pakrante ji pasuko į kaimo keliuką ir ėmė kilti į kalvą. Šalikelėse stūksojo pilkos uolos ir driekėsi sodrios žolės priaugusios avių ganyklos. Kalvos viršūnėje stovėjo kuklūs balti kaimiški pastatai.

– Tegu ir nedideli, bet tai mano namai, – linksmai pasakė moteris ir sustojo prie namelio kairėje.

Elena nusivylė. Ji tikėjosi, kad teta turi kur kas didesnę būstą. Vis dėlto namelis buvo jaukus ir pavaizdus, su aukštu šiaudiniu stogu ir išpjautais raudonais, prie durų derančiais mansardos langeliais. Medžių, saugančių nuo gamtos stichijos, greta neaugo. Ūkis buvo aptvertas akmenine tvora. Elenai dingtelėjo, kad ji stora ir tvirta, turinti atlaikyti atšiaurius žiemos vėjus.

Namas šiek tiek nuvylė, bet kai Elena išlipo iš automobilio ir apsidairė, atsivėręs vaizdas užgniaužė kvapą. Pro vakaro miglą buvo matyti tviskantis vandenynas, tolumoje tarsi saulėlydžio

nušviestas fantomas bolavo apgriuvęs švyturys. Elena stabtelėjo ir įsižiūrėjo. Už horizonto leidosi saulė, dešinėje žibėjo Balimalduno šviesos, jos susiliejo su pirmosiomis pro debesis spindinčiomis žvaigždėmis. Palengva švyturį paslėpė tamsa ir rūkas, jis išnyko kaip nebuves.

Panorama besigėrinčią Eleną atitraukė atsklidęs garsas. Atsigręžusi ji išvydo Poną Barsuką – juodą su baltomis dėmėmis borderkolį, o paskui jį bidzeno ruda kiaulė.

– Tikiuosi, tu myli gyvūnus, – pasakė Pegė ir grįžo prie automobilio paimti Elenos lagamino.

– Žinoma, – atsakė mergina svarstydamą, ar paglostyti kiaulę, ar bėgti į vidų.

– Berčio nebijok, jis geras, pasiprašo į lauką. Matai, tu jam patinki, – pridūrė teta, kai Bertis įkišo nosį jai tarp kojų ir sukriuksėjo. Išsigandusi mergina atšoko. – Brangute, tiesiog pakasyk jam ausis, Bertis tai labai mėgsta.

Tačiau Elena, nekreipdama dėmesio į tetos patarimą, nuskubėjo vidun.

Namie buvo šilta, jauku, trenkė šlapiu šunimi. Prieškambaris buvo išklotas pilko akmens plokštėmis, sienos dažytos baltai ir papuoštos mėgėjiškomis akvarelėmis su jūros vaizdais. Virtuvėje Ponui Barsukui buvo padėtas pilkšvai rudas sėdmaišis. Geltona „Stanley“ viryklė buvo pristumta prie vidinės dūmtraukio sienos, greta sukrauta krūvelė malkų, priešais paklotas šiaudų kilimėlis. Elena nutarė, kad tai Berčio guolis, jeigu tik kiaulės tokius turi. Indaujose buvo prikrauta puodelių, virtuvės rykų, arbatinukų, kavinukų ir rašiklių. Ant viryklės stovėjo senovinis virdulys tarsis laukdamas, kol bus užkaistas. Dirstelėjusi į sieninį laikrodį Pegė nusišypsojo.

– Regis, dar per anksti gerti ką nors stipresnio. Brangute, gal norėtum puodelio arbatos? Turbūt esi išalkusi. Turiu kumpio ir šviežiai keptos duonos, – teta atidarė šaldytuvą. – Vakarienei sutaisiau troškinio, bet gal dabar nori užkąsti? Po ilgos kelionės visada pakyla apetitas. O gal pirma norėtum apžiūrėti savo kambarį ir nusiprausti?

– Ačiū, teta, būtų puiku, – atsakė Elena žiūrėdama, kaip Bertis įbiznoja virtuvėn ir įsitaiso ant šiaudų kilimėlio.

– Tada eime, – nepaisydama dukterėčios prieštaravimų Pegė čiupo jos lagaminą ir užtempė laiptais aukštyn. – Esu stipri kaip jautis. Tavo lagaminas it plunksnelė, palyginti su avimis, kurias man tenka kilnoti.

Teta atidarė duris į gėlėtais sienų apmušalais iškljuotą kambarį. Žemos lubos buvo iš senų medinių sijų. Kambaryje stovėjo plati pušinė lova, drabužių spinta ir komoda su stalčiais. Moteris nužingsniavo kilimu, atidarė langą ir išleido įkyriai zyziančią ir į stiklą besidaužančią musę.

– Iš čia matysi jūrą.

Elenai suspurdėjo širdis.

– Ir švyturį, – pridūrė mergina.

– Taip, – nenoromis pritarė Pegė.

– Jis apgriuvęs. Man patinka griuvėsiai, – Elena atsistojo greita tetos prie lango.

– Švyturys susijęs su viena tragiška istorija. Prieš penkerius metus jame per gaisrą žuvo jauna moteris. Paliko našlaičiais du vaikus. Niekas nežino, ką ji ten veikė naktį.

Elena veltui mėgino ką nors išvelgti tamsoje.

– Kaip liūdna.

– Džo tau apie tai papasakos. Jis žino visas smulkmenas. Moters vyras Konoras Makoslandas žmonai žuvus iš pilies persikraustė į mažesnę namą savo žemėse. Bet Džonis su Džo vis dar dirba pilyje, prižiūri sodus. Velionė labai mėgo sodininkauti, – Pegė prabilo tyliau: – Sklinda kalbos, kad ji buvo nužudyta.

Eleną persmelkė siaubas.

– Kas tai padarė?

– Jos vyras, – Pegė uždarė langą ir užtraukė užuolaidas. – Iš pradžių jis buvo pagrindinis įtariamasis. Policija labai nuodugniai tyrė šią bylą, tačiau neaptiko nei Konoro kaltės, nei *nekal-tumo* įrodymų.

– Kaip klaiku! O ką manai tu?

Pegė atsiduso.

– Manau, kad tai buvo kraupi nelaimė, tačiau kai kurių tokia versija netenkina. Jiems reikia paslapčių ir žmogžudysčių, – moteris kreivai šyptelėjo. – Matai, čia gyventi nuobodoka, ir kad būtų smagiau, žmonės šį tą pagražina. O aš mėgstu ramų gyvenimą, – Pegė patraukė prie durų. – Tavo vonia koridoriuje, antrą durys dešinėje. Tik neatidaryk pirmų durų, ten miega Reilis.

– Reilis?

– Voverė, kurią išgelbėjau per Kūčias. Geresnės dovanos nebūčiau galėjusi gauti, – teta meiliai nusišypojo, tarsi kalbėtų apie vaikutį. – Reilis miega žiemos miegu patalynės spintoje. Šalia vandens šildytuvo šilta, tad manau, kad jam ten patogiu. Po mėnesio ar dviejų jis pabus, tada mėginsiu prisijaukinti. Jei tau prireiks švarių paklodžių, paprašyk manęs, nes aš žinau, kurioje lentynoje miega voverė.

Elena abejingai nusišypojo, lyg patalynės spintoje mieganti voverė būtų įprastas dalykas.

– Gerai, – atsakė mergina. – Ar laikote dar kokių nors gyvūnų?

– Namie ne. Pastogėje gyvena pelių ir šikšnosparnių, bet jie tau netrukdytų. Bertis laiptais neužlipa, bet jei vidurnaktį ko nors nusileisi į virtuvę, jis gali tave pulti palaikęs įsibrovėle. Kai buvo mažas paršelis, įsibėgėjęs trenkėsi į Osvaldą ir sulaužė koją, tai pagalvok, ką jis gali iškrėsti dabar!

– Kas tas Osvaldas?

– Mano bičiulis. Jis tau patiks. Nuomojasi būstą kaimynystėje ir vakarais dažnai užsuka pažaisti kortomis.

– Gal padeda ir ūkyje?

Pegė prunkštelėjo vos ne kaip Bertis ir nusikvatojo.

– Ne, jei pažinotum Osvaldą, suprastum, koks juokingas tavo klausimas! Osvaldas yra į pensiją išėjęs anglų džentelmenas, jis piešia vilkėdamas trijų dalių tvido kostiumą. Akvarelės pirmame aukšte – jo kūriniai. Pardavęs jas sukrapšto pinigų nuomai, bet ne daugiau. Manau, tapo savo malonumui. Osvaldas puikus draugas. Jis tau patiks, – tetos akys žibėjo, ir Elenai dingtelėjo, ar tik moteris nebus mažumėlę įsimylėjusi šio anglų džentelmeno.

– Nekantrauju su juo susipažinti, – tarė ji.

– Pirmame aukšte yra svetainėlė, kur galėsi rašyti. Užkursiu židinį, ten galėsi įsitaisyti, kol aš dirbsiu ūkio darbus. Dabar nusiprausk ir nusileisk žemyn. Užplikysiu arbatos.

Elena iš rankinės išsitraukė ir įjungė telefoną. Netrukus jis supypsėjo – atėjo dvi žinutės ir du balso pašto pranešimai. Šie buvo nuo motinos, bet Elena juos ištrynė neklausiusi. Viena žinutė buvo nuo Viljamo: „Brangioji, ką visa tai reiškia? Nieko nesuprantu. Paskambink ir viską aptarsime.“ Jo šaltumas merginos nenustebino. Viljamas buvo aukščiausiosios klasės atstovas ir retai kada sutrikdavo. Jis didžiuodavosi savo išsilavinimu ir dėl jo labai savimi pasitikėdavo, todėl nuolat tvirtindavo, kad viskas galiausiai baigsis gerai. Įprastai taip ir būdavo, taigi ir netikėtas Elenos išvykimas jo nesujaudino. Jis tikriausiai tik pavartė akis ir atsiduso: „Ak, tos moterys!“ Lygiai taip pat jo tėvas gūžčiodavo pečiais dėl Viljamo motinos keistybės. Antroji žinutė buvo nuo geriausios draugės Emilės: „Dieve mano, tu tikrai tai padarei! Tavo mama skambino du kartus, bet aš bijojau atsiliepti. Ką jai sakyti? Paskambink.“ Elena išjungė telefoną ir priėjo prie lango. Atidariusi įkvėpė drėgno vakaro oro. Merginą nukrėtė šiurpuliukas. Ji nežinojo, kas dėl to kaltas: vėsus oras ar nerimas pabėgus. Bet tai nebuvo svarbu. Pagaliau ji atsikratė prievolių. Trisdešimt trejus savo gyvenimo metus stengėsi įtikti tėvams. Dabar išsiveržė į laisvę ir galės gyventi, kaip jai patinka.